

RTU studiju kurss "Darba un darba vides drošības vadīšana"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	ICA722
Nosaukums	Darba un darba vides drošības vadīšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Jānis Ieviņš - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Jānis Bērziņš - Docents (praktiskais) Guna Bazone - Docents (praktiskais)
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros apskatītas vides pārvaldības organizācijas Latvijā un to funkcijas. Veikta vadīšanas līmeņu analīze, analizēta organizācijas vides nozīme vadīšanas procesā, lēmumu pieņemšanas nozīme, tipi un apstākļi. Kā arī tiek sniegta zināšanas par darba aizsardzības pamatnostādņiem, par darba aizsardzības tiesību aktu bāzi, ņemot vērā Starptautiskās Darba Organizācijas konvenciju un ES tiesību aktu prasības. Tiek iegūta prasme izveidot uzņēmuma iekšējo normatīvo aktu bāzi, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas efektīvai darba vides pārvaldības organizāciju funkciju īstenošanai, ka arī nostiprināt praktiskas iemaņas par darba aizsardzības uzraudzības sistēmas organizāciju, tās vadīšanu, darba vides risku novērtēšanu un to samazināšanu, darbā notikušo nelaimes gadījumu un konstatēto arodslimību izmeklēšanas principiem un to struktūrvienību vadīšanai. Studiju kursa uzdevumi: - veidot izpratni par organizāciju kā vadīšanas objektu; - sniegt zināšanas par organizācijas vadīšanas pamatfunkcijām un to lomu uzņēmējdarbībā un sabiedrībā; - veidot prasmi novērtēt un analizēt organizācijas darba efektivitāti, sniegt priekšlikumus tās pilnveidošanai; - sniegt vispusīgas zināšanas un rekomendācijas par darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un to īstenošanu praktiskajā darbībā; - sagatavot studentus pareizai rīcībai gadījumos, kad netiek ievērotas normatīvo aktu prasības, noticis nelaimes gadījums vai iegūta arod saslimšana.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa ietvaros studenti strādā grupās (2-3 cilvēki), analizē un novērtē organizācijas darbību un izstrādā priekšlikumus darbības efektivitātes paaugstināšanai. Kā arī izstrādā darba aizsardzības instrukciju, novērtē darba vides riskus un nosaka nepieciešamos preventīvos pasākumus, veic nelaimes gadījumu izmeklēšanu un akta aizpildi.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. John White "Health and Safety Management" (Amazon 2018). 2. Jānis Saulītis, Jānis Ieviņš. (2022). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata. 1. grāmata. Darba aizsardzības sistēma, darba vides riska faktori. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC. 190.lpp. Papildu/Additional: 3. Body, D. (2017). Management an introduction. 7th Edition. Pearson United Kingdom. 720 p. 4. Daft, R.L. (2015). Management. 12th Edition. Boston, MA: Cengage Learning. 767 p. 5. Praude, V. (2012). Menedžments. 3.pārstrādātais un papildinātais izdevums. Rīga: Burtene. 1.sēj. 496 lpp. 6. Cameron, K. S., Quinn, R. E. (2005). Diagnosing and changing organizational culture: Based on the competing values framework. John Wiley & Sons. 7. Lagzdiņa, Ē. u.c. (2010). Vides komunikācija un vides politikas integrācija. Rīga: REC Latvija. 136 lpp. 8. Crane, A., Matten, D., Spence, L.J. (2014). Corporate Social Responsibility: Readings and Cases in a Global Context. Second Edition. London and New York: Routledge. 573 p. 9. http://osha.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Studiju kurss balstās uz zināšanām, kas apgūtas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studijās ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā studiju periodā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Tehnogēnās vides drošības pārvaldības sistēma. Vadīšanas pamtfunkcijas. Vadīšanas teoriju apskats: iekšējā un ārējā vide, vides analīze un izvērtēšana.	10	10	0	0
Lēmumu pieņemšana tehnogēnās vides drošību organizāciju vadīšanā – novērtējums un izmantošana praksē.	6	6	0	0
Organizācijas darbības plānošana un koordinēšana, kvalitātes nodrošināšana.	12	12	0	0
Organizācijas darbības uzraudzība un vadīšanas efektivitātes novērtēšana. Darbinieku vadīšana darba vidē.	12	12	0	0

Likumdošanas sistēma darba aizsardzībā. Likumi, MK noteikumi, standarti. Darba aizsardzības organizatoriskā sistēma, apmācības un instruktāžas darba aizsardzībā. Iekārtu un darba aprīkojuma izvēle.	10	10	0	0
Darba vietu iekārtojums, sadzīves un atpūtas telpas. Darba vides fizikālie, ķīmiskie, bioloģiskie, psihosociālie risku faktori, to robežvērtības.	10	10	0	0
Risku novērtēšanas plānošana un metodiskā pasākumu plāna izveide. Nodarbināto obligāto veselības pārbaūžu organizācija un realizācija. Individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu izvēle.	10	10	0	0
Darbā notikušo nelaimes gadījumu darbā un arodslimību izmeklēšanas kārtība un preventīvo pasākumu izvēle. Darba aizsardzības pasākumu plānošana.	10	10	0	0
Kopā:	80	80	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Orientējās vides pārvaldības organizāciju struktūrā Latvijā. Pārzina organizācijas iekšējo un ārējo vidi ietekmējošos faktoros, spēj tos analizēt un prot praktiski izmantot noteikta mērķa sasniegšanai.	Kontroldarbs Nr. 1, eksāmens.
Spēj argumentēti pieņemt lēmumu sadarbības veidošanai ar organizācijas darbībā iesaistītajām iekšējām un ārējām pusēm. Spēj izvēlēties organizācijai piemērotas darbinieku vadīšanas metodes un veikt organizācijas darbības plānošanu, organizēšanu un uzraudzību. Spēj izmantot praksē kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus.	Kontroldarbs Nr. 2, eksāmens.
Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot tehnogēnas vides organizāciju mērķu sasniegšanā, izmantot sistēmu pieeju un situācijas pieeju problēmu risināšanai.	Patstāvīgais darbs grupā (2-3. cilv.) Nr. 1.
Spēj izstrādāt darba aizsardzības instrukciju konkrētam darba veidam vai profesijai. Prot novērtēt darba vides risku un izstrādāt pasākumu plānu, un noteikt riska novēršanas termiņus atkarībā no riska bīstamības pakāpes.	Patstāvīgais darbs grupā (2-3. cilv.) Nr. 2.
Spēj sagatavot rīkojumu un obligāto veselības pārbaūžu kartes, saistībā ar obligātajām veselības pārbaudēm. Pārzina, kādi individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi jāpielieto attiecīgajam darba vides riskam.	Kontroldarbs Nr. 3, eksāmens.
Zina nelaimes gadījumu darbā un arodslimību izmeklēšanas metodikas un prot sastādīt nelaimes gadījuma izmeklēšanas aktu.	Kontroldarbs Nr. 4, eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Kontroldarbs Nr.1	10
Kontroldarbs Nr.2	10
Kontroldarbs Nr.3	10
Kontroldarbs Nr.4	10
Patstāvīgais darbs grupā (2-3 cilv.) Nr. 1	15
Patstāvīgais darbs grupā (2-3 cilv.) Nr. 2	15
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	2.0	2.0	0.0		*	